

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DPR-II.054.23.2026
Warszawa, 22 maja 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 16819 Pana Posła Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie uchwalania przez gminy planów ogólnych

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 16819 z dnia 6 maja 2026 r. Pana Posła Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie uchwalania przez gminy planów ogólnych, przekazuję następujące wyjaśnienia, uwzględniające również stanowisko Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Na wstępie pragnę poinformować, że nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dokonana na mocy ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688 z 2024 r. z późn. zm., dalej: „nowelizacja”), stanowi pierwszy etap reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego. Przyjęta nowelizacja jest odpowiedzią na liczne zgłaszane przez wiele lat postulaty samorządów, środowisk branżowych i mieszkańców dotyczące zmian w istniejącym systemie planowania przestrzennego. W ramach procesu legislacyjnego nowe regulacje były szeroko konsultowane z różnymi środowiskami, w tym reprezentującymi rolników oraz uzgadniane ze wszystkimi resortami, w tym Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wprowadzony w wyniku nowelizacji plan ogólny gminy jest aktem planowania przestrzennego o krótkiej liście ustaleń, przedstawia schemat zagospodarowania przestrzeni, a jego ustalenia są wiążące zarówno dla planów miejscowych, jak i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Normy zawarte w planie ogólnym mają na celu wskazanie ram, w jakich ma się mieścić docelowe zagospodarowanie przestrzeni i stanowią wytyczne dla szczegółowych działań projektowych na kolejnych etapach procesu planistycznego, niezależnie od formy prawnej jakie te działania przyjmą. Plan ogólny jest dokumentem elastycznym, w takim znaczeniu, że opisane w nim zasady będą dawały swobodę w zakresie wariantowania niekonfliktujących ze sobą rozwiązań na etapie sporządzania planów miejscowych, nie powodując jednocześnie konieczności zmiany planu ogólnego.

Plan ogólny jest dokumentem, z którym plany miejscowe mają być zgodne, na zasadach określonych w przepisach ustawy. Realizacja ustaleń planu ogólnego następuje w drodze sporządzenia planu miejscowego lub wydania decyzji o warunkach zabudowy.

Stworzenie obowiązujących czytelnych ram dla planów miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy spowoduje stopniowe, w drodze realizacji ustaleń planu ogólnego,

ograniczanie procesu niekontrolowalnej zabudowy miast i wsi, obszarów rolniczych i przyrodniczych. W ostatnich kilkudziesięciu latach obserwujemy niekorzystne zjawiska na obszarach wiejskich – mieszanie zabudowy zagrodowej z zabudową mieszkaniową, wprowadzanie funkcji usługowych i gospodarczych niezwiązanych z charakterem rolniczym, zabudowywanie gruntów rolnych, degradację krajobrazu. Rodzi to liczne konflikty społeczne.

Nie podzielam więc stanowiska, że plany ogólne stanowią zagrożenie dla rozwoju obszarów wiejskich oraz działalności w zakresie produkcji rolnej oraz likwidacji tradycyjnego charakteru wsi, wręcz przeciwnie pozwolą one na uporządkowanie przestrzeni i zagwarantowanie ochrony podstawowej funkcji obszarów rolniczych jaką jest produkcja zdrowej żywności.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w latach 2022-2023 współpracowało z Ministerstwem Rozwoju i Technologii nad wprowadzoną reformą planowania przestrzennego. Z perspektywy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi kluczowe znaczenie ma uwzględnienie potrzeb sektora rolnego w pracach nad planami ogólnymi, w tym zachowanie funkcji produkcyjnej gruntów rolnych oraz zapewnienie odpowiednich warunków dla rozwoju obszarów wiejskich.

Na podstawie przepisów nowelizacji, minister właściwy do spraw rozwoju wsi opiniuje plany ogólne gmin w zakresie kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej i rozwoju produkcji rolniczej. Na tym etapie minister zwraca uwagę m.in. na potrzebę ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej i konieczność zapewnienia odpowiedniej przestrzeni dla rozwoju produkcji rolniczej. W swoich opiniach Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawia uwagi dotyczące m.in. projektowania stref nierolniczych na obszarach zabudowy rolniczej, konieczności tworzenia obszarów uzupełnienia zabudowy w strefach rolniczych, otaczania terenów istniejącej zabudowy zagrodowej strefami nierolniczymi, zaprojektowania niewielkiej liczby stref rolniczych pomimo istnienia na terenie gminy istotnych przesłanek funkcjonalnych oraz przestrzennych ku ich wprowadzeniu, ustalania niekorzystnych dla rolników parametrów w strefach o charakterze rolniczym w zakresie wysokości zabudowy możliwej do zrealizowania w strefach rolniczych oraz potrzeby realizacji biogazowni rolniczych na obszarach wiejskich, szczególnie w gminach z dominującą produkcją zwierzęcą.

Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że opinia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi odgrywa istotną rolę w projektowaniu przestrzeni w gminach. Część bowiem gmin po uzyskaniu opinii z zastrzeżeniami, po skorygowaniu ustaleń projektu planu, ponownie zwraca się o stanowisko, pomimo braku takiego obowiązku wynikającego z przepisów prawa. Z analizy tych projektów wynika, że uwagi Ministra są w części uwzględniane, ponadto gminy przedstawiają wyjaśnienia co do poczynionych ustaleń w planie ogólnym. Dodatkowo analiza zaopiniowanych przez Ministra projektów planów ogólnych pokazuje, że w planach ogólnych, większość gmin tworzy strefy rolnicze, a w ramach tych stref wyznacza obszary uzupełnienia zabudowy (OUZ).

Zdaniem MRiRW nowe rozwiązania umożliwią racjonalne gospodarowanie gruntami rolnymi, istotne jest, jednak, aby przede wszystkim sami rolnicy brali czynny udział w pracach nad projektami planów ogólnych, tak aby zabezpieczyć możliwość rozwoju swoich aktywnych gospodarstw rolnych, ponieważ zarówno miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jak i decyzje o warunkach zabudowy będą musiały być zgodne z ustaleniami planów ogólnych. Oczywiście Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi dołoży wszelkich starań, aby w swoich opiniach sugerować gminom konieczność

uwzględniania w planach ogólnych potrzeby ochrony i rozwoju aktywnych gospodarstw rolnych.

Wprowadzona zatem reforma planistyczna nie ogranicza możliwości rozwoju produkcji rolnej w gminach. Nowe rozwiązania umożliwią natomiast skuteczniejszą ochronę ładu przestrzennego, przy uwzględnieniu potrzeby kształtowania ładu przestrzennego i racjonalnego gospodarowania gruntami rolnymi – planując na terenie gminy odpowiednie obszary przewidziane pod strefy: wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (SZ), produkcji rolniczej (SR) oraz strefy otwarte (SO). Odpowiednie planowanie przestrzenne ma kluczowe znaczenie dla przyszłości obszarów wiejskich, a przede wszystkim dla utrzymania odpowiedniego poziomu efektywnej produkcji rolniczej.

Z doświadczenia MRiRW wynika, iż decyzje o warunkach zabudowy dotyczące zabudowy mieszkaniowej lub gospodarczej w ramach zabudowy zagrodowej – które obecnie mogą być co do zasady wydawane jedynie na obszarach uzupełnienia zabudowy – były wielokrotnie wykorzystywane przez osoby nieprowadzące działalności rolniczej. Osoby te realizowały na ich podstawie w istocie zabudowę nierolniczą, co prowadziło do nieuzasadnionej i niezgodnej z przepisami fragmentaryzacji otwartej rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Dlatego przyjęcie jednolitego mechanizmu wyznaczania obszarów uzupełnienia zabudowy, niezależnie od tego, czy w ich granicach przewidziano strefy o charakterze nierolniczym czy rolniczym, należy uznać za uzasadnione.

Istotne jest, aby przede wszystkim sami rolnicy brali czynny udział w pracach nad projektami planów ogólnych, tak aby zabezpieczać możliwość rozwoju swoich aktywnych gospodarstw rolnych, ponieważ zarówno miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jak i decyzje o warunkach zabudowy będą musiały być zgodne z ustaleniami planów ogólnych. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w swoich opiniach sugeruje gminom konieczność uwzględniania w planach ogólnych potrzeby rozwoju istniejących i tworzenia nowych gospodarstw rolnych. Odpowiednie planowanie przestrzenne ma bowiem kluczowe znaczenie dla przyszłości obszarów wiejskich, a przede wszystkim dla utrzymania odpowiedniego poziomu efektywnej produkcji rolniczej.

Pragnę podkreślić, że Ministerstwo Rozwoju i Technologii monitoruje wdrażanie aktów prawnych, w szczególności nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i pozostaje w kontakcie z podmiotami zaangażowanym w jego wdrażanie, w szczególności jednostkami samorządu terytorialnego w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Analizowane są zgłaszane postulaty i wnioski.

W uzasadnionych przypadkach podejmowane są działania legislacyjne i przygotowywane są zmiany przepisów, z których kilka weszło już w życie. M.in. na wniosek samorządów przedłużony został dwukrotnie termin opracowania planów ogólnych, a procedura sporządzania planów ogólnych została uproszczona poprzez zastąpienie uzgodnienia planów ogólnych opiniowaniem przez większość organów, z wyjątkiem dyrektora parku narodowego, regionalnego dyrektora ochrony środowiska i dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W zakresie ewentualnych dalszych zmian legislacyjnych należy mieć na uwadze, że obecnie większość gmin w Polsce jest w trakcie prac nad sporządzaniem projektów planów ogólnych i wprowadzane zmiany w przepisach nie powinny znacząco wpływać na aktualnie sporządzane projekty planów ogólnych.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii pozostaje w bieżącej współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie analizy problemów związanych z planowaniem

przeznaczonym na obszarach wiejskich oraz z Ministerstwem Klimatu i Środowiska w zakresie przepisów dotyczących lokalizacji OZE na obszarach wiejskich, w szczególności biogazowni rolniczych. Wynikiem tej współpracy była przyjęta w 2023 r. ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1597, z późn. zm.). Dodatkowo informuję, że w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzone są prace nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ochrony rolniczych funkcji produkcyjnych wsi (UPRO8). Obecnie trwają uzgodnienia międzyresortowe tego projektu oraz analizowane są uwagi z etapu konsultacji publicznych i opiniowania.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Tomasz Lewandowski

Podsekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii